

користувачів і забезпечують рівний доступ до освітнього контенту [1]. Викликом для розвитку цифрових освітніх ресурсів є також питання авторського права та ліцензування цифрових матеріалів, оскільки освітянські бібліотеки повинні забезпечити легальний доступ до контенту для освітніх цілей. *Розглянуто* питання врахування аспектів авторського права та ліцензування, що його вимагає робота з цифровими ресурсами. Освітянські бібліотеки відіграють роль у розробленні політик щодо використання цифрових матеріалів в освітніх цілях та укладанні ліцензійних угод з видавцями й авторами для забезпечення легального доступу до контенту.

Роль освітянських бібліотек у забезпеченні доступу до цифрових ресурсів важлива, оскільки вони є ключовими посередниками між інформаційними ресурсами та освітніми потребами користувачів, що сприяє ефективному навчанню та розвитку [2]. Освітянські бібліотеки здійснюють систематичну роботу над адаптацією до цифрового середовища, виробленням стратегій забезпечення доступу до цифрових ресурсів та розвитком колаборативних ініціатив для подолання викликів цифрової епохи.

Список використаних джерел

1. Вдовенко В., Мацкевіч Ю., Ніколаєнко Я. Сучасні технології інклюзивного навчання в ЗЗСО України. *Вісник науки та освіти*. 2023. № (8)14. С. 461–470.
2. Пономаренко Л. О. Інформаційні ресурси та послуги освітянських бібліотек України у період пандемії. *Глобальні виклики та пріоритети в часи коронавірусної кризи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 14 травня 2021 р). Київ : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 118–122.

РОЛЬ ФРАНТІШЕКА ШЛЬОСЕКА В РОЗВИТКУ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ОСВІТНЬОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Т. С. Павленко, науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів

Українсько-польське співробітництво є важливою нормою співдружності, оскільки сприяє залученню освітян до науково-дослідницької, пошукової, експериментальної та практичної діяльності в рамках міжнародних проєктів та програм. Одним із таких польських наукових партнерів України є Франтішек Шльосек – доктор хабілітований, професор, директор Інституту педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві, голова наукового товариства «Польща-Україна», іноземний член Національної академії педагогічних наук України (Республіка Польща). Його ім'я та наукова діяльність добре відомі в Україні. В. Г. Кремень зазначив, що «самовідданою працею на освітянській та науковій ниві він зробив вагомий внесок у розвиток польсько-української / українсько-польської співпраці в галузі педагогічної науки, збагативши теорію й методику професійної освіти, дидактику професійної школи, педевтологію і педагогіку праці новими актуальними ідеями та проєктами» [1, с. 6]. Інтерес до діяльності Ф. Шльосека та його праць актуалізовано у зв'язку із підготовкою науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Освіта і педагогічна наука України і Польщі. 2005–2024» у межах

виконання наукового дослідження «Освітнянські бібліотеки як суб'єкт проєктування освітнього середовища в умовах цифровізації».

У фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (далі ДНПБ) зібрано науковий доробок ученого: монографії, підручники, навчально-методичні посібники, концепції, програми, статті, опубліковані в наукових збірниках, переклади книг В. Кременя «Філософія антропоцентризму в освітньому просторі», І. Зязюна «Педагогічна майстерність», Н. Ничкало, Ф. Шльосека «Професійне навчання в Польщі і в Україні на тлі змін» з української мови на польську, а також матеріали про життя та діяльність педагога: статті, біобібліографічний покажчик «Шльосек Франтішек – учений, педагог, громадський діяч», підготовлений науковцями Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна.

На вебпорталі ДНПБ розміщено віртуальну книжкову виставку, підготовлену фахівцями бібліотеки «Франтішек Шльосек – учений, педагог, громадський діяч (до 80-річчя від дня народження)». На виставці представлено документи, які висвітлюють основні віхи життя та діяльності професора Франтішека Шльосека, його наукові розвідки, праці вітчизняних та зарубіжних вчених про професора та фотогалерея.

Отже, Франтішек Шльосек, видатний польський учений, здійснив величезний внесок у розвиток освіти Польщі та України та активно поширює свої наукові досягнення в нашій країні.

Список використаних джерел

1. Кремень В. Місія інтелектуальної еліти: відповідальність слова й дії. *Шльосек Франтішек – учений, педагог, громадський діяч* : біобібліогр. покажч. / НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна ; упоряд.: Штома Л. Н., Сікора Ян ; наук. ред.: Лащик Ян, Ничкало Н. Г. ; наук. консультант Лук'янова Л. Б. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. С. 6–9.

СЕРВІСИ ЦИФРОВОЇ ПІДТРИМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК

*С. Т. Бойко, молодший науковий співробітник відділу
науково-освітніх інформаційних ресурсів*

Сервіси підтримки цифрових досліджень у діяльності освітянських бібліотек включають різноманітні інструменти й ресурси, які допомагають у проведенні досліджень, забезпечують доступ до актуальної інформації, а також сприяють обміну знаннями та співпраці між дослідниками та освітянами. Зокрема: 1) електронні бібліотеки та бази даних – освітянські бібліотеки надають доступ до електронних ресурсів, як-от наукові журнали, книги, бази даних; 2) цифрові архіви – бібліотеки можуть підтримувати цифрові архіви, які містять старі книги, документи, аудіо- та відеозаписи, що забезпечує доступ до історичних джерел та фондів для дослідників; 3) системи керування даними – освітянські бібліотеки можуть надавати інструменти для ефективного зберігання та управління даними досліджень, включаючи системи управління бібліографічними посиланнями; 4) підтримка в галузі відкритого доступу –